

Bekendtgørelse

angaaende

Pigeskoleeksamen m. m.

Nr. 165.
15de
Juli.

Ministeriet vil herved have fastsat følgende nærmere Bestemmelser vedrørende den i § 18, 2det Stk. i Lov af 24de April 1903 om højere Almenskoler m. m. omtalte særlige Pigeskoleeksamen.

§ 1.

Undervisningen i de Pigeskoler, der ønske at opnaa Ret til at afholde den i § 18, 2det Stk. i Lov af 24de April 1903 om højere Almenskoler m. m. omtalte særlige Pigeskoleeksamen, skal omfatte *Religion, Dansk* (med lette Læsestykker af *Svensk*), *Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Naturlære, praktisk Regning og Matematik, Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde, Legemsøvelser og Sang*. Under Naturfagene medtages de væsentligste Træk af *Sundhedslæren* og nogen *Kemi*. Desuden bør der, efterhaanden som Lærerkrafter haves, og forsaavidt Forholdene i øvrigt tillade det, gives Undervisning i *kvindelig Husgerning*.

Undervisningsplanen, der foruden de nævnte Fag kan omfatte andre, f. Eks. *Fransk, Latin og Sløjd*, bliver for hver enkelt Skoles Vedkommende at fastsætte af Ministeriet.

Med Hensyn til Undervisningens Formaal og Metode i de enkelte Fag henvises til de ved kgl. Anordning af 26de Maj 1904 og Bekendtgørelse af 1ste Juli s. A. for Mellemskolen og de ved kgl. Anordning af 16de November 1906 og Cirkulære af 19de November s. A. for Realklassen givne Bestemmelser.

§ 2.

Ved Pigeskoleeksamen, der træder i Stedet for Mellemskoleeksamen og Realeksamen, skulle Eleverne godtgøre, at de have naaet den aandelige Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfyldte, der er sat som Undervisningens Maal.

§ 3.

Ved Pigeskoleeksamen afholdes ingen Prøve i:

- 1) *Religion*.
- 2) *Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde*, i hvilke Fag de i Fagets sidste Undervisningsaar paa Skolen udførte Arbejder fremlægges til Bedømmelse ved

Nr. 165.
15de
Juli.

Slutningen af dette Skoleaar. Det samme gælder *Sløjd*, saafremt der er givet Undervisning i dette Fag.

- 3) *Legemsøvelser, Sang og kvindelig Husgerning*, i hvilke Fag der afsluttes med en sædvanlig Opvisning.

I de øvrige Fag, i hvilke der i Følge § 1, 1ste Stk. er *paabudt* Undervisning, vil der være at afholde Eksamen overensstemmende med Reglerne i kgl. Anordning af 3die August 1906 angaaende Censuren og Karaktergivningen ved de højere Almenskolors forskellige Eksaminer, jfr. Bekendtgørelse af 1ste Oktober s. A. angaaende Eksamensordningen ved de højere Almenskolors forskellige Eksaminer.

Fransk, Latin og andre Fag, i hvilke der i Henhold til § 1, 2det Stk. er givet Undervisning, kunne efter derom af Ministeriet ved Fastsættelsen af den enkelte Skoles Undervisningsplan truffen Bestemmelse gøres til Genstand for Eksamen.

§ 4.

Fordringerne i de Fag, der i Følge § 3 kunne blive gjorte til Genstand for Eksamen, fastsættes for de efternævnte Fags Vedkommende saaledes:

1. Dansk (med Svensk).

Prøven er saavel skriftlig som mundtlig.

a) *Skriftlig Prøve*. Eleverne skulle skrive en Stil over et Emne, som passer for deres Modenhedstrin. Stilen kan enten være beskrivende, fortællende, gengivende eller af friere Art.

b) *Mundtlig Prøve*. Der prøves i: 1) Oplæsning af en ikke tidligere læst Prosatekst og af et Stykke Poesi indenfor de opgivne Digterværker. Læsningen maa være forstandig og sikker, og Eleven bør kunne gengive Hovedindholdet af de oplæste Stykker og gøre Rede for Tankegangen og Udtryksmaaden deri. 2) Sproglære, saavel Formlære som Sætningslære. 3) Litteraturkundskab; der opgives en Række danske og norske Litteraturværker som læste, gennemgaaede og, forsaavidt Forstaaelsen af Værket kræver det, litteraturhistorisk belyste; deraf opgives til Eksamination, foruden nogle Folkeviser, mindst 6 større Værker, hvoraf en Komædie eller et større Digt af Holberg og en Tragedie eller et større Digt af Oehlenschläger.

I Svensk læses 50 Sider og opgives af det læste ca. 25 Sider. Der skal prøves i Oplæsning af et prosaisk eller poetisk Stykke, og Eleven maa derhos enten oversætte det eller frit gengive dets Indhold for at vise, at hun har forstaaet det læste. Det er ikke nødvendigt, at alle Eksaminanderne prøves i Svensk.

2. Engelsk.

Prøven er baade skriftlig og mundtlig.

a) *Skriftlig Prøve*. Der skrives, efter Skolens Valg, enten en kort, let Oversættelse fra Dansk til Engelsk eller en Genfortælling paa Engelsk af et oplæst let Stykke Prosa.

b) *Mundtlig Prøve*. Der opgives indenfor et Pensum af mindst 300 Sider af forskellige Forfattere, som ere læste i Løbet af de sidste 3 Aar, 100 Sider, af hvilke omtrent en Fjerdedel skal være Poesi. Oplæsningen maa være forstandig og flydende og Udtalen af de enkelte Ord i alt væsentligt korrekt. Forstaaelsen prøves, efter Lærerens ved Indstillingen meddelte Valg, enten ved Oversættelse af eller ved Genfortælling og Samtale paa Engelsk om Indholdet af det enkelte Stykke og om de enkelte Ords Betydning. Dog kan Censor fordre en Oversættelse, hvis Eksaminandens

fulde Forstaaelse af den hele Tekst eller enkelte Udtryk ikke synes ham godtgjort under Eksaminationen. — Der prøves desuden i Oplæsning og Oversættelse af et ulæst Stykke Prosa, der ikke frembyder større Vanskeligheder i Retning af Indhold og Sprogform. Nr. 165.
15de
Juli.

Eksaminationen i Grammatik skal gaa ud paa at godtgøre, at der er Sikkerhed i den elementære Formlære og Syntaks, hvilket navnlig prøves ved Dannelse af Smaasætninger paa Engelsk i Tilknytning til det oplæste statariske Stykke.

3. Tysk.

Prøven er baade skriftlig og mundtlig.

a) *Skriftlig Prøve.* Der skrives en lettere Diktatstil.

b) *Mundtlig Prøve.* Der opgives indenfor et Pensum af mindst 300 Sider af forskellige Forfattere, som ere læste i de sidste 3 Aar, 100 Sider, af hvilke omtrent en Fjerdedel skal være Poesi. Med Hensyn til Oplæsning og Eksaminationsmaaden gælde de samme Bestemmelser som for Engelsk. — Der prøves desuden i Oplæsning og Oversættelse af et ulæst Stykke Prosa af let fatteligt Indhold og af en klar og simpel Sprogform. — Eksaminationen i Grammatik, som under Engelsk.

4—7. Historie, Geografi, Naturhistorie og Naturlære.

For hvert af disse Fags Vedkommende indsendes inden Midten af hvert Aars December Maaned (for Foraarseksamens Vedkommende September Maaned) til Undervisningsinspektøren Meddelelse om det i Løbet af de 3 sidste Skoleaar læste Pensum, hvorefter han for hver Skole udvælger, hvilke Afsnit der skulle opgives til Eksamen, og tilsender Skolerne Underretning herom inden Udgangen af Januar (henholdsvis Oktober) Maaned.

Prøverne ere mundtlige.

Eksaminationen bør for Geografiens og Naturfagenes Vedkommende i saa høj Grad som muligt knyttes til Genstande (Apparater), Billeder, Kort og lignende. I Naturlæren gives der som Regel hver Eksaminand to Spørgsmaal; det ene af disse kan bestaa i, at Eksaminanden oplæser et af Læreren valgt Stykke af populær-videnskabeligt Indhold, til hvilket Læreren knytter en Eksamination i Samtaleform, der giver hende Lejlighed til at godtgøre, at hun er fortrolig med eller med Sikkerhed kan opfatte Hovedprinciperne for det omhandlede Emne.

8. Regning og Matematik.

a. *Regning:* Prøven er baade *skriftlig* og *mundtlig* og omfatter Opgaver i Forholdsregning (Reguladetri), Rentesregning (saavel simpel som sammensat Rente; Rentetabeller skulle kunne benyttes), Handelsregning, Omsætning til og fra fremmed Mønt og Maal, Delingsregning, Blandingsregning, alt med og uden Anvendelse af Ligninger, samt simple Areal- og Volumenberegninger. Den gaar ud paa at undersøge ikke blot Forstaaelsen af Tal og Opgaver, men ogsaa Regnefærdigheden. Ved den mundtlige Prøve bør Regning med for store Talkombinationer undgaaes.

b. *Matematik:* Følgende Pensa maa være gennemgaaede:

Aritmetik: Læren om Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division med hele og brudne Tal (herunder Decimalbrøk), positive og negative Tal; om Primaltal (et Tals Opløsning i Primfaktorer) og om Tals Delelighed med 2, 3, 4, 5, 9 og 11; om ligefrem og omvendt proportionale Størrelser; om Ligninger af første Grad med

Nr. 165. Bek. af 15. Juli ang. Pigeskoleeksamen m. m.

Nr. 165. een og flere ubekendte; om Summation af simple Differens- og Kvotientrækker; om Potens og Rod med rationale Eksponenter. Det vises ved Eksempler, hvorledes Grænserne for en irrational Kvadratrod kunne indsnævres, saa meget det skal være; dernæst indøves den sædvanlige Metode til Kvadratrodsuddragning af hele Tal og Decimalbrøker, saaledes at Metodens Rigtighed dog kun paavises gennem Eksempler. Det omtales kort, at Regning med irrationale Rodstørrelser opfattes som Regning med de rationale Tilnærmelsesværdier, samt at en lige Rod af et negativt Tal hverken kan være positiv eller negativ.

Logaritmer med Grundtallet 10; de fire Logaritmesætninger; Beregning af simple Udtryk ved Hjælp af en fircifret Tabel; Udledning af Formlen for sammensat Rentesregning.

Den almindelige kvadratiske Ligning; Sætningerne om Røddernes Sum og Produkt; Ligninger, der indeholde Kvadratrod; to Ligninger med to ubekendte, den ene af første, den anden af anden Grad; symmetriske Ligninger.

Geometri: Den rette Linies og Planens Grundegenskaber; rette Liniestykkers Lige- og Uligestorhed og Maaling; Vinkler, deres Lige- og Uligestorhed og Maaling. Parallele Linier; Trekanter (Kongruens, Lige- og Uligestorhed af Sider og Vinkler, Skraalinier); Firkanter (Trapezet, Parallelogrammet); Cirklen (Stilling til en ret Linie, to Cirklers indbyrdes Stilling, Vinklers Afhængighed af Cirkelbuer); Konstruktioner (geometriske Steder); Sætningen om Sidernes Proportionalitet i to ensvinklede Trekanter med nogle af de sædvanlige Anvendelser til Beregning af Liniestykkers Længde, derunder Sætninger om den retvinklede Trekant; regulære Polygoner; Cirkelperiferiens Deling i 3, 4, 6 og 10 lige store Dele og Beregning af de tilsvarende Korder; Længden af Cirkelns Periferi og af Dele af denne; Arealet af Polygoner og af Cirkel, Cirkeludsnit og Cirkelafsnit.

Grundtrækkene af den almindelige Lighedannetheds Teori og de allerførste Elementer af Trigonometri, i Omfang og Behandlingsmaade som opgivet i Cirkulære af 19. November 1906 ang. Undervisningen i Realklassen § 1, Nr. 5, sidste Stykke, medtages, for saa vidt Tiden tillader det.

Prøven i Matematik er baade *skriftlig* og *mundtlig*.

Skriftlig Prøve: Der forelægges eet Sæt Opgaver, som kræve simple Anvendelser og kunne godtgøre Forstaaelsen af Sætninger og Metoder inden for hele det gennemgaaede Pensum; de enkelte Opgaver skulle være dels af aritmetisk-algebraisk, dels af geometrisk Art.

Mundtlig Prøve: Der eksamineres i det i de to sidste Aar gennemgaaede Pensum; dog skulle de indledende Sætninger i Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division med hele og brudne, positive og negative Tal ikke gøres til Genstand for Eksamination, selv om dette Pensum helt eller delvis er læst i de to sidste Aar. Der forelægges eet Spørgsmaal i Aritmetik-Algebra, eet i Geometri; det ene Spørgsmaal bør som Regel falde i den Del af Pensumet, der svarer til Mellemskolens, det andet i det udvidede Pensum.

9. Fransk.

Prøven er kun mundtlig.

Der opgives indenfor et Pensum af mindst 150 Sider, der ere læste i de sidste 3 Aar, 70 Sider. Eksaminationen, som under Engelsk og Tysk. Der prøves desuden i Oplæsning og Oversættelse af et meget let ulæst Stykke Prosa.

Nr. 165. Bek. af 15. Juli ang. Pigeskoleeksamen m. m.

10. Latin.

Nr. 165.

15de
Juli.

Der prøves i samme Pensum, som er foreskrevet i kongelig Anordning af 7de Februar 1907 angaaende Latinprøven ved Optagelse i Gymnasiets klassisk-sproglige og nysproglige Linies 1ste Klasse.

§ 5.

For hver af de 4 skriftlige Prøver, nemlig i Dansk, Engelsk, Tysk samt i praktisk Regning og Matematik, og for hver af de mundtlige Prøver gives en Fagkarakter. Ligeledes gives en Fagkarakter i hvert af de Fag, som have været Genstand for Undervisning, men hvori Prøve ikke aflægges; dog gives ingen Fagkarakter i Religion. Endelig gives en Fagkarakter for Orden med skriftlige Arbejder.

Angaaende de for Karakterbetegnelserne m. m. fastsatte Regler henvises til kgl. Anordning af 3die August 1906 angaaende Censuren og Karaktergivningen ved de højere Almenskolors forskellige Eksaminer.

§ 6.

Til at bestaa Pigeskoleeksamen kræves, at Gennemsnitsværdien af de den enkelte Eksaminand givne Fagkarakterer med Undtagelse af Fagkaraktererne for Latin, Sang, Sløjd, kvindeligt Haandarbejde og kvindelig Husgerning mindst er 3,5 beregnet efter den Karakterbetegnelse, som er fastsat i den i § 5 in fine nævnte Anordning. Afholdes der Prøve i Latin, kræves der for at bestaa denne mindst 4, beregnet efter samme Karakterbetegnelse.

§ 7.

- Ret til at blive indstillet til Pigeskoleeksamen har enhver Kvinde, som
- a) fylder 17 Aar inden henholdsvis 1ste Maj og 1ste August, alt eftersom Eksamen afholdes i Marts—April eller i Juni—Juli, i det Aar, i hvilket hun indstilles til Eksamen,
 - b) og som paa regelmæssig Maade har gennemgaaet de tre øverste Klasser i den Skole, hvorfra hun indstilles.

Undtagelser fra Betingelsen under a kunne under særegne Omstændigheder tilstedes af Skolens Styrer.

Hvilket herved bekendtgøres til Efterretning og Iagttagelse for alle vedkommende.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 15de Juli 1907.

Enevold Sørensen.

Andr. Seidelin,
Fm.